

ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ

ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗಂತೂ
 'ರಾಜಕೀಯದವರು' ಎಂದರೆ ಜನ
 ಅಸಹ್ಯ ಪಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.
 ಸಹೃದಯತೆ, ಅನುಭೂತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ
 ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ- ಮುಂತಾಗಿ ಸಮಾಜದ
 ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೃತಿ
 ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ,
 ರಾಜಕೀಯದವರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ,
 ಅನೈತಿಕತೆ, ಲಜ್ಜೆಗೇಡಿತನದ
 ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ರೋಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತ
 ಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ
 ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂಬ' ಒಂದೇ ಕಾರಣ
 ಕ್ಯಾಗಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು
 ರಾಜಕೀಯದವರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕೆ?

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮರುವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಡ್ಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದ 77ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೇ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿವೆ. 40 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಇದೀಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನಿರ್ದರಿಸಿದಾಗ ರಾಜಧಾನಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರು ಪುಳಕಿತರಾಗಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ 'ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರ ಕೊಳಕು ರಾಜಕೀಯ' ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣರಳು ಬೀರಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಜತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದರೂ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆರಂಭವಾಗಿರುವುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಪಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬಾರದು. ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗಂತೂ 'ರಾಜಕೀಯದವರು' ಎಂದರೆ ಜನ ಅಸಹ್ಯ ಪಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸಹೃದಯತೆ, ಅನುಭೂತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ- ಮುಂತಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೃತಿ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ, ರಾಜಕೀಯದವರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅನೈತಿಕತೆ, ಲಜ್ಜೆಗೇಡಿತನದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ರೋಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂಬ' ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ರಾಜಕೀಯದವರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕೆ? ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯುಸಿ ಆಗಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆ? ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ, ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯೂ, ಸರಕಾರದ ದುಡ್ಡು ನೇರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಆಯೋಜನೆಗೆ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ?

ನಿಜ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ರಾಜಕೀಯದವರ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಚಿಂತಿಸುವ, ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಹಣಕಾಸು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೂ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಮೀರಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಅದು ಆಳವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅಪಥ್ಯವಾದರೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ಗದಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗಟ್ಟಿ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಮಿತಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಸುತ್ತ ರಳಾಯಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಜಾತಿಯ ಮಠಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ, ಅಂತಹವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಜತೆಗೆ ಸರಕಾರವೂ ಕೂಡಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುವುದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವು ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೇ ನೀಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕಾಸಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಕಾಯುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಬಾರದು. ಸರಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಆಯಾಚಿತವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜತೆಗೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲಿಯ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಖರ್ಚು- ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತೂಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಿದರೆ ಕಸಾಪಕ್ಕೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಂತೆ ಬಂದು, ವೇದಿಕೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಸವಿಯುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಏಕೆ ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಾರದು?

■ ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಷ್